
از کجا بدانم؟
کتاب تفکر و پژوهش - پایه ششم ابتدایی
آماده‌اید تا مثل یک کارآگاه واقعی، به دنبال جواب سوالات بگردیم؟!
طراحی شده توسط دیجی معلم - Digimoallem.ir

بچه‌ها، یادتونه تو درس‌های قبلی
چطوری اطلاعات جمع می‌کردیم؟
Google
جعبه سوم (درس ۵- امروز): منابع مکتوب!
(امروز می‌خوایم از کتاب‌ها و اینترنت رازها رو کشف کنیم!)
جعبه دوم (درس ۳ و ۴): مشاهده و نظرسنجی!
(اطلاعات رو از محیط و آدم‌ها جمع کردیم.)
جعبه اول (درس ۱ و ۲): پرسشگری!
(یاد گرفتیم چطور یک سوال خوب بپرسیم.)

بچه‌ها، به این معمای تاریخی دقت کنید!
IRAN
دلایل تغییر پایتخت ایران، در زمان کریم‌خان زند چه بوده است؟
به نظرتون برای پیدا کردن جواب، بهترین روش چیه؟
بریم تو خیابان نظرسنجی کنیم؟! یا با ماشین زمان سفر کنیم؟!
Digimoallem.ir

راز پایتخت شدن شیراز!

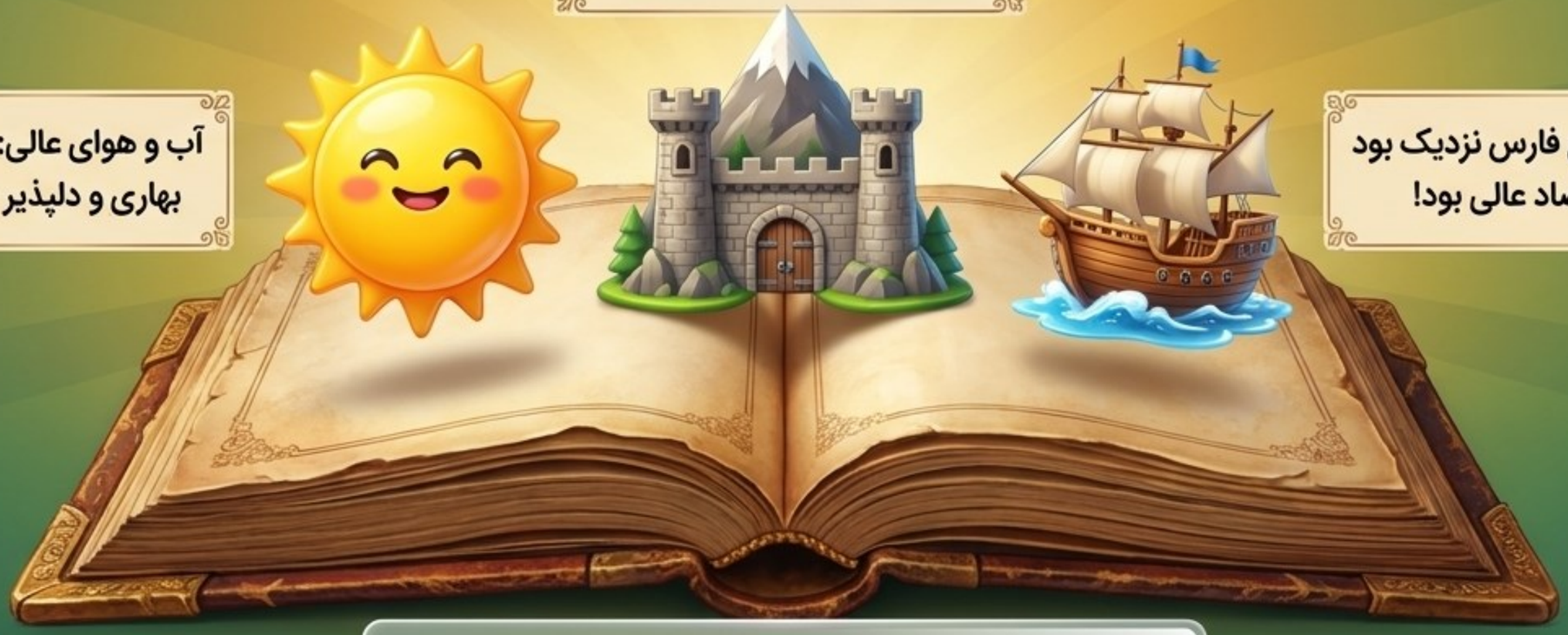

معلومه که نه! بهترین روش، خواندن کتاب‌های تاریخ یا جستجوی اینترنتیه!

امنیت نظامی: کوه‌های اطراف مثل یک دژ از شهر محافظت می‌کردند.

آب و هوای عالی: شیراز بهاری و دلپذیر بود.

تجارت: به خلیج فارس نزدیک بود و برای اقتصاد عالی بود!

دیدید؟ کتاب‌ها چقدر راحت جواب ما رو دادند!

حالا نوبت شماست! (کار گروهی)

توی گروه‌های خودتون قرار بگیرید!
یک پرسش طرح کنید که بهترین روش برای پاسخ به اون، استفاده از «منابع چاپی و الکترونیکی» باشه.

پرونده پیشنهادی ما:
«دلیل انقراض دایناسورها چه بوده است؟»

نکته کارآگاهی:
(برای این سوال نمی‌تونیم نظرسنجی کنیم یا بریم دایناسورها رو از نزدیک مشاهده کنیم!)

کارگاه تعمیر و اصلاح پرسش!
بررسی ویژگی‌های یک پرسش مناسب...
ورودی (پرسش اولیه):
دایناسورها کی مردند؟ ❌
(خیلی ساده است، جوابش
فقط یک کلمه است!)
خروجی (پرسش اصلاح شده):
چه دلایل علمی باعث انقراض
دایناسورها در میلیون‌ها سال
پیش شد؟ ✅
(عالی و پژوهشی!)
طراحی اختصاصی
Digimoallem.ir -

نقشه راهِ عملیات پژوهش (برنامه‌ریزی)

۱

داشته‌ها و نیازها:
چه می‌دانیم و چه باید بفهمیم؟

۲

منابع: از کدام کتاب‌ها یا
سایت‌ها استفاده کنیم؟

۳

تقسیم کار: هر عضو
گروه چه وظیفه‌ای دارد؟

۴

زمان‌بندی: کی
این کارها را انجام دهیم؟

۵

ثبت و ارائه: گزارش را روی
مقوا بنویسیم یا پاورپوینت؟

۶

کارهای جانبی:
آیا کار دیگری مانده است؟

پیش به سوی کتابخانه! (مرحله اجرا)
ماموریت:
• حداقل ۳ منبع (کتاب، مقاله، گزارش) را بررسی کنید.
• اطلاعات را دسته‌بندی کنید.
• خلاصه‌ی آن را بنویسید.
بچه‌ها، تو اینترنت اطلاعات خیلی زیاده! اما از کجا بفهمیم سایتی یا کتابی که پیدا کردیم، معتبر و راسته؟!

سپر ۵ ستاره‌ی اعتبار منابع

★ **صحت:** مطالب درست، دقیق و واقعی باشه (شایعه نباشه).

★ **ارتباط:** مطالب دقیقاً به موضوع ما ربط داشته باشه.

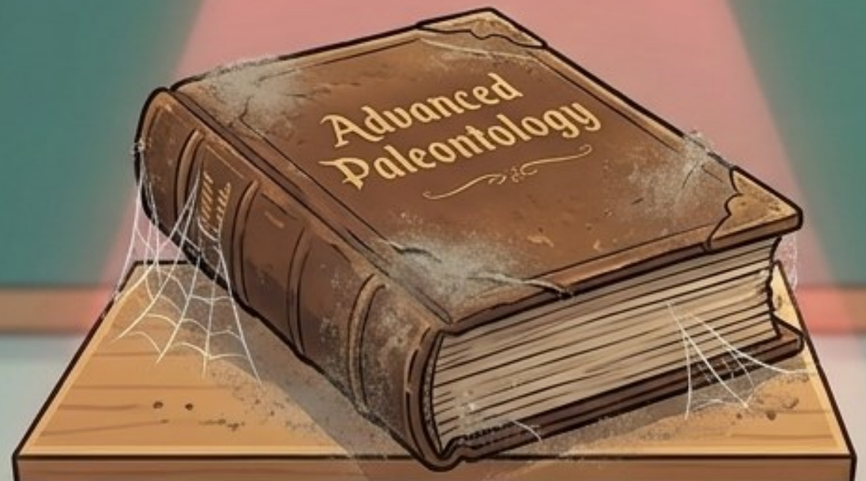
★ **به‌روز بودن:** اطلاعاتش قدیمی نباشه.

★ **در دسترس بودن:** راحت و سریع بتونید پیداش کنید.

★ **قابل درک بودن:** کلماتش برای سن شما قابل فهم باشه.

تهیه شده با عشق در دیجی معلم - Digimoallem.ir

یک مثال از دنیای واقعی: کدام منبع بهتر است؟

منبع الف: کتاب دانشگاهی چاپ ۵۰ سال پیش!

❌ قابل درک نیست.

❌ به‌روز نیست.

منبع ب: مجله علمی دانش‌آموزی چاپ امسال!

✅ به‌روز است.

✅ قابل فهم است.

✅ معتبر است.

همیشه منبعی رو انتخاب کنید که برای شما مناسب باشه!

Digimoallem.ir

فرم گزارش محرمانه کارآگاهان!

نام گروه: کاوشگران دانا

نام اعضا: علی، زهرا، محمد، فاطمه

موضوع: دلایل انقراض دایناسورها

منابع استفاده شده:

۱. کتاب دایره‌المعارف دایناسورها

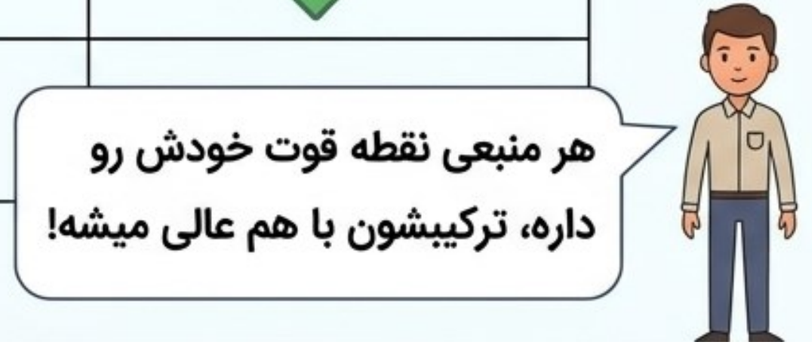
۲.مجله دانشمند کوچک

۳. سایت علمی کودکان (اینترنت)

ماتریس ارزیابی منابع (مقایسه نهایی)

	کتاب	مجله	سایت
ارتباط بیشتر؟	✓		
فهم راحت‌تر؟		✓	
دسترسی سریع‌تر؟			✓
دسترسی راحت‌تر؟			✓
دقیق‌تر و درست‌تر؟	✓		

Digimoallem.ir

از کارآگاهان ارشد کمک بگیرید! (تکمیلی فعالیت)

با مشورت آموزگار، مربی پرورشی یا کتابدار مدرسه، چند سایت معتبر پیدا کنید.

- پیشنهاد کتاب: شبکه ملی مدارس ایران (رشد) www.roshd.ir
- سایت کانون: پرورش فکری کودکان و نوجوانان
- مجلات رشد: بخش آنلاین مجلات دانش‌آموزی

یادداشت من:
(اینجا می‌تونید سایت‌های مفیدی که خودتون پیدا کردید رو بنویسید).

فرمول طلایی یک پژوهشگر حرفه‌ای

طرح پرسش:
سوال‌های تاریخی یا علمی که نیاز به مطالعه دارند می‌پرسیم.

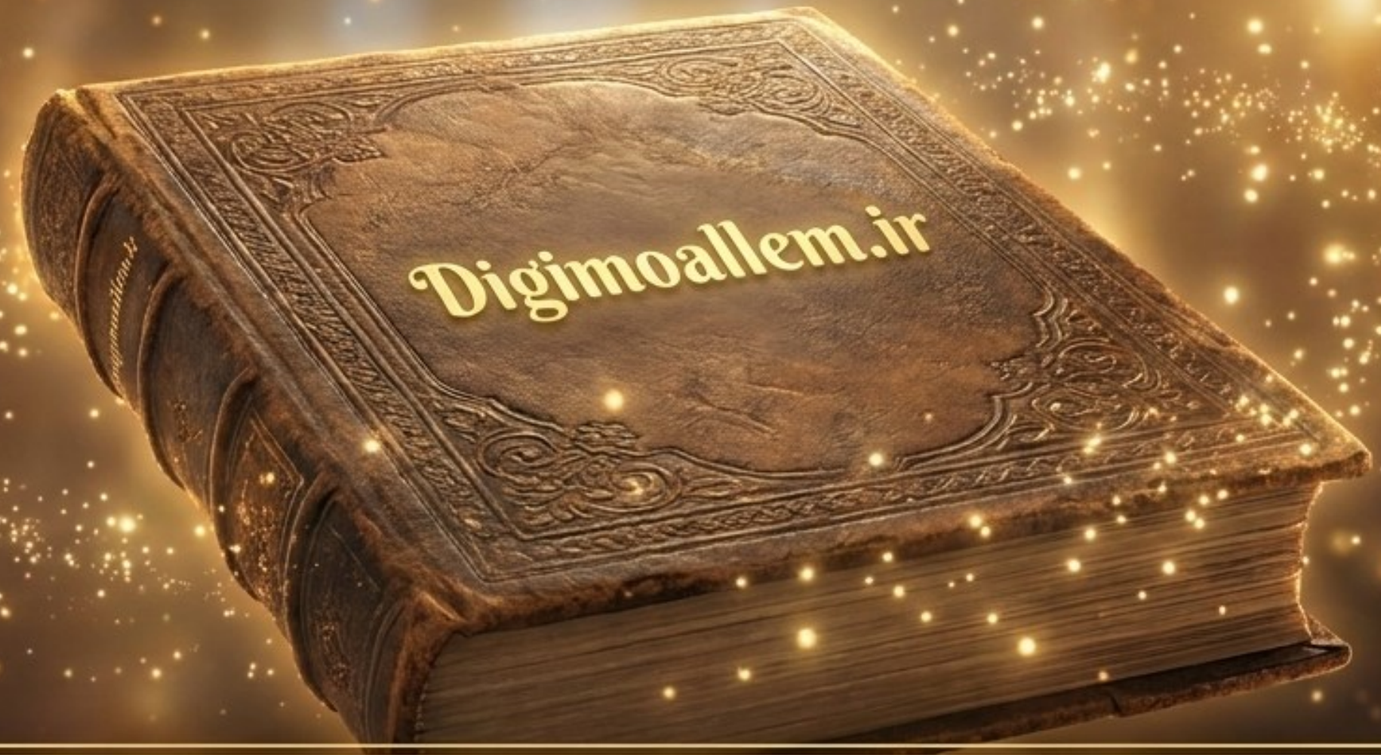
برنامه‌ریزی: گروه تشکیل می‌دهیم و نقشه راه می‌کشیم.

سنجش منابع:
از سپر ۵ ستاره (معتبر، مرتبط، به‌روز، قابل فهم) استفاده می‌کنیم.

مقایسه و گزارش:
نتایج را در جدول می‌نویسیم و بهترین‌ها را انتخاب می‌کنیم.

پایان ماموریت امروز!

خسته نباشید پژوهشگران کوچک!
حالا وقتشه که خودتون دست به کار بشید و به کتابخونه مدرسه سر بزنید.

طراحی و تولید: وب‌سایت دیجی معلم (Digimoallem.ir)
امیدواریم از این آموزش لذت برده باشید! خدانگهدار تا درس بعدی!